



Thema-avond woensdag 16 oktober 2013 om 20:00 uur in "De Diepen"

'Gevangeniswezen'

Voordracht door Drs. J.J.L.M. (Jos) Verhagen

Na de succesvolle lezing over de opgravingen van de Romeinse brug bij Cuijk maken we een grote sprong naar een totaal ander thema.

Bij eerdere lezingen maakten we kennis met het doen en laten van het Openbaar Ministerie en "Tunnelvisie en de praktijk van de Officier van Justitie" (beiden door Mr. Peter van Hagen).



Tijdens de lezing van vanavond krijgen we een kijkje achter de schermen van het gevangeniswezen. Hierover en over zijn achtergrond schrijft Drs. Verhagen zelf het volgende:

Hoe "zit" het in Nederland?

Een avond over het Nederlandse gevangeniswezen

Het is niet onlogisch dat het beeld dat men in de samenleving van het gevangeniswezen heeft, niet geheel juist is. Detentie voltrekt zich immers in principe achter gesloten deuren, waar de doorsneeburger weinig van ziet. De gevangenis is voor de meesten van ons ver van ons bed. Op deze manier ontstaan gemakkelijk vooroordelen.

We denken vaak in termen van bajesklanten, zware jongens, bandieten, schurken en criminelen. Bijna iedereen heeft wel ideeën en meningen over gedetineerden, misdadigers en delinquenten. Maar of al die opvattingen sporen met de werkelijkheid?

Zo heeft ook iedereen wel een opvatting over criminaliteit en strafrechtpleging. Maar hebben wij in Nederland inderdaad meer met criminaliteit te maken dan de mensen in de landen om ons heen? En wordt er door de rechters inderdaad zo licht gestraft als velen denken? Zijn de gevangenisstraffen hier korter dan elders?

Een lezing over de werkelijkheid in en rond gevangenissen lijkt dus in een behoefte te kunnen voorzien. Wat is er te zeggen over het gevangeniswezen in Nederland? Over de historische ontwikkeling, over de inrichting van de detentie, over de organisatie van de instellingen en natuurlijk ook over de vraag wie nu eigenlijk de mensen zijn die onze gevangenissen bevolken? Is daar iets algemeen over te zeggen zonder meteen in stereotypen te vervallen? Hoe kwamen die mensen in de gevangenis terecht? Waarmee hadden en hebben zij te kampen? Hoe ervaren ze hun straf? Hoe zien zij zichzelf? Hoe zien anderen hen? En in hoeverre lukt het hen om na de detentie een beter bestaan op te bouwen en uit de gevangenis weg te blijven?



Drs. Jos Verhagen zal in zijn lezing over het Nederlandse gevangeniswezen met de vraag, "hoe zit het in Nederland?" proberen op al deze vragen een antwoord te geven. Vanuit bovenstaande beelden en vragen zal hij zijn gehoor informeren over het gevangeniswezen in Nederland.

1. Het gevangeniswezen is dichterbij dan je denkt.
2. Het gevangeniswezen is minder oud dan je denkt.
3. Is er in Nederland meer of minder criminaliteit dan in andere landen?
4. Hoe zwaar zijn de straffen in ons land? Heeft Nederland veel gedetineerden?
5. Wat zijn gedetineerden voor mensen?
6. Helpt gevangenisstraf?

In de vijfendertig jaar die hij na zijn studie sociologie op het hoofdkantoor van de dienst Justitiële Inrichtingen werkzaam was, heeft hij zich daar toegelegd op het doen van onderzoek en het verzamelen en analyseren van gegevens.

Het collectieve geheugen van de organisatie steunde gaandeweg steeds meer op zijn persoonlijke geheugen. Na zijn pensionering in 2006 heeft hij het gevangeniswezen niet losgelaten. In 2009 werd hij gevraagd om in het Nationaal Gevangenis­museum in Veenhuizen een 'gezichts­bepalende' tentoon­stelling te maken over het Nederlandse gevangeniswezen. Dat werd de tentoon­stelling *'BaD mAd SaD? Ex-gedetineerden Ontmaskerd'*. Voor die tentoon­stelling voerde hij twee onderzoeken uit, waarvan enkele resultaten ook in de lezing zullen worden verwerkt.

Eerder schreef hij, samen met Hans van der Meijs, over het gevangeniswezen een luchtig en informatief boek *'Dat zit goed vast, een wandeling door het land van de lik'*, (in 1999 uitgebracht door de Walburgpers in Zutphen).

In het laatste jaar van zijn werkzame leven (2006) schreef hij een bijna encyclopedisch boek over de justitiële in­richtingen in Nederland, met als titel: *'Waar vrijheid ophoudt en weer beginnen kan'*.

Het belooft een interessante en leerzame avond te worden, die ons bij de tijd brengt.

We willen graag om 20.00 uur starten.

Inloop vanaf 19.30 uur.